

זמני כניסת ויציאת השבת לפי אופק ירושלים ומעלה אדומים:

כניסת השבת 16:30

צאת השבת 17:41

ר"ת 18:15

שיר ליום השבת

אתם מבינים את פרעה? הוא משעבד עם חף מפשע, כובש אותם לעבדים ורודה בהם. בא משה רבנו, ודורש שישחררם. מה פתאום, "מי ה' אשר אשמע בקולו?" אמר הקב"ה: כך? ובכן, הבה נראה... ה' הראה לו מי ה', "כי אני ה'". הוכיח שהוא שולט במים (דם), בארץ (כינים), בבעלי החיים (רוחשים על הארץ (צפרדע), בהולכים עליה (ערוב, דבר), במעופפים (ארבה), במאורות השמים שחשכו (חושך), בנשמות שניטלו (בכורות). פרעה למד שיעור באמונה, למד את הלקח על בשרו... והיצור הזה, כמו "נחום-תקום", מוכה - וקם. נכנע, ומתמרד. מסכים, ומתחרט, באה המכה העשירית, "ותהי צעקה גדולה... כי אין בית אשר אין שם מת". ופרעה הוזרז בפירוש על בואה מראש, וכל המכות הקודמות הגיעו בדייקנות, ובכל הכח. והלילה, בחצות, אמורים למות מליוני בכורים, כולל בנו שלו. ובאיזה מצב מוצאת אותו המכה בבואה? "ויקם פרעה לילה", כותב רש"י: ויקם פרעה - ממיטתו. לבש נמנמת והלך לישון...

איך אפשר לישון כשמחכים למכה כה נחרצת? כשיודעים שהבן ימות בחצות?... מי יבין? אין פלא. פרעה התנהג כבן אנוש. כותב הרמב"ם זצ"ל: פרעה, הוא סמל ליצר הרע. כלומר, לאדם שיצר הרע שולט בו. ומהו כוחו של יצר הרע? להדחיק את ידיעותיו של האדם. להפריד בין המוח ללב. מה שאני יודע - ישאר במוחי. והלב ימשיך בשלו, ברצונותיו.

לדעת שה' שליט יחיד בעולמו; ולהתנהג כאילו אני השליט הבלעדי. לדעת שעומדת לנחות מכה איומה; ולהשכיח את הידיעה. להתעלם ולישון... גם בנו מקנן פרעונון קטן המנסה להפיל אותנו ברשתו, להקים חייץ בין הידיעות - ובין המעשים.

דוגמה: אם מקבלים מתנה, יש לומר תודה? ודאי, לא נהיה כפויי טובה. ואת התודה, יש לומר מכל הלב? ודאי. במילים ברורות. להתכוון לכל מילה. אין ספק בכך. הקב"ה נותן לנו את האוכל? ללא ספק: "הוא זן ומפרנס לכל".

ויש להודות, ודאי, אז ברכנו ברכת המזון. אך האם ברכנו מכל הלב, בשפה ברורה? קשה לומר... יודעים הכל, אבל הביצוע... אז אולי, בנוסף ליציאת מצרים, נחלץ גם מפרעה?!... (מניין השבוע)

מאורה של הפרשה

"דברו אל כל עדת בני ישראל"

כתב רש"י: 'וכי אהרן מדבר, והלא כבר נאמר ואתה תדבר? אלא חולקין כבוד זה לזה ואומרים זה לזה למדני, והדיבור יוצא מבין שניהם כאילו שניהם מדברים' תיאר חז"ל את הכבוד שחלק משה לאהרן, וכה אמרו: חכם אינו מדבר לפני מי שגדול ממנו בחכמה ובמניין - זה משה, שנאמר "וידבר אהרן את כל הדברים אשר דיבר ה' אל משה". וכי מי דיבר משה או אהרן? הוי אומר: משה! משה שמע מפי הגבורה ואהרן שמע מפי משה.

אלא כך אמר משה: אפשר שאדבר במקום שאחי גדול ממני עומד שם?! לפיכך אמר לו לאהרן: דבר! כיוצא בזה חלק אהרן כבוד למשה, כמו שאמרו: מנין שכבוד חברו יהא חביב עליו כרבו? שנאמר "ויאמר אהרן אל משה בי אדוני". והלא אחיו קטן ממנו היה? אלא עשאו רבו.

כך דרכם של חכמי ישראל, כל אחד משתדל להמעיט עצמו כדי להגדיל כבוד חברו, ובוודאי שלא להבליט כבוד עצמו על של חברו. ועל אחת כמה וכמה שלא להתכבד בקלונו של חברו חלילה.

כתב רבי יהודה החסיד ז"ל: שני צדיקים שבאים לעיר, ומכבדים את האחד. אותו צדיק שמכבדין אותו יכבד לחברו, כדי שלא יקנא בכבודו, וכדי שיכבדוהו!

וכן חכם שבא לעיר שיש בה אדם ירא שמים, אותו חכם צריך לנהוג בו כבוד ולשבחו כדי שיהיו בני העיר נוהגים בו כבוד ושומעים ליראי שמים, שלא יאמרו: הלא זה חכם, לא נהג בו כבוד. אילו היה בו ממש היה מכבדו.

מעשה שנזדמנו תחת חופה אחת שנערכה באנטוורפן שבבלגיה, הגאון רבי חיים קריזווירט זצ"ל ראב"ד אנטוורפן, והגאון דונר ראב"ד בלונדון שהיה סב החתן.

בעת החופה פנה הרב קריזווירט לרב דונר וביקש ממנו לסדר את הקידושין כיון שהוא סב החתן. הרב דונר התנגד בטענה שהרב קריזווירט הוא מרא דאתרא, וביקש שהוא יסדר את הקידושין, כי תפקיד זה שייך לרב העיר.

כך החל ויכוח ממושך ומרתק, כאשר כל צד מכבד את זולתו בסידור החופה והקידושין. בסופו של דבר עשה הרב קריזווירט מעשה. הוא ניגש והכריז: "אני ממנה את הגאון הרב דונר למרא דאתרא דאנטוורפן לרבע שעה". רק כעת, בלית ברירה, נאות הסבא הרב דונר לגשת לסידור הקידושין.

מעשה נוסף ארע, שהגאון רבי יהודה צדקה זצ"ל הוזמן להשמיע שיחה מוסרית בפני התלמידים ביחד עם הגאון רבי בן-ציון אבא שאול זצ"ל (שהיה תלמידו בנעוריו), ולא הגיעו לידי עמק השווה מי מהם ידבר תחילה, שהרי פותחין בגדול שבחבורה, וכל אחד מהם דרש בתוקף שחברו גדול ממנו ולכן יהיה הראשון.

לבסוף גבר רבי יהודה בטענותיו, ורבי בן-ציון נאות להשמיע ראשון את שיחתו. אבל הוא הקדים והתנצל בפני התלמידים: "הידעתם מדוע אני מדבר ראשון? לפי שנפסק להלכה 'אין מפטירין אחר הפסח אפיקומן' והנימוק הוא, כדי שישאר בפה טעמו של כזית מצה דמצוה. כיוצא בזה, אם אני מדבר אחרי ראש הישיבה, הרי לא היה נשאר לכם בפה הטעם הערב של דבריו..."

לאחר מכן, כשהגיע תורו של רבי יהודה, אמר: "לאמתו של דבר, הרי היה מן הראוי שלא אדבר כלל, כדי שלא יפוג טעם הדברים הנחמדים ששמעתם זה אתה מפי רבי בן-ציון... אבל מה אעשה שחזקו אלי דברי חברים..." והיו בני הישיבה רואים את רבותיהם בענוותנותם ובנועם מידותיהם. (לחות בנועם ה')

אם כדי לקיים את הקללה "בזיון אפיק תאכל לחם" אלה משתעבד וילאם וילאם, כמה צריך הוא להשתעבד כדי להשיג את הברכה "הרוק הלבן אשר יהטח בה..."

נא לשמור על קדושת הגיליון. אין לעיין בזמן התפילה וקריאת התורה

הצלחה ברו"ב: נעה שלו. משי' יונה. משי' גיבלי. **רפוש:** משה מרדכי בן עדנה סולטן ובני ביתו חיים דניאל בן שולה. שלמה בן רינה. דוד בן רעות. תהילה בת שונמית. מיכל חיה בת רחל אפרת ביתיה בת צביה. שרה בת אילה. אורית יהודית, יעקב משה, יוסף והדס בני מרים דבורה פנינה **לע"נ:** הגר"ע יוסף בן גורגיה זצ"ל. שמואל בן חנה נוסרת ז"ל. ברוך נאג' בן נעימה ז"ל ששון בת מסעודה ז"ל. משה בן סניורה ז"ל. חילוה בת מרים ז"ל. מלכה בת רבקה ז"ל

פטירת הצדיקים

י"ב בשבט - ר' שבתאי אטון, ר' חיים כפויס
י"ד בשבט - ר' יעקב יהושע יפני יהושע, ר' יצחק אבוחצירא
ט"ז בשבט - ר' יונן חורי, ר' דוד סויסא, ר' אליהו חסין
ט"ז בשבט - ר' יונה נבון, ר' שלום מרדכי הכהן שבדרון
י"ז בשבט - ר' חיים פלאגי, ר' משה מקיסוב, ר' בנימין הכהן

בברכת שבת שלום!

ט"ו בשבט יחול ביום חמישי

עריכה: משפחת שמעיה

ה"ר אילן סבה בן סניורה ז"ל

לסלוח ולשמוח

סיפור שלא היה:

דייג השליך חכה למים, והמתין בסבלנות. פתאום נעשתה החכה כבדה. הדייג משך והעלה את החכה, אך בקצה הקרס ציפתה לו הפתעה - דג זהב מופלא ומעניין הביט הישר אל תוך עיניו, והתחיל לדבר אליו.

"אם תשחרר אותי", אמר דג הזהב, "אני מבטיח למלא עבורך שלוש משאלות".

הדייג המופתע נתקף הלם בתחילה, אבל די מהר התאושש. "הבקשה הראשונה שלי היא לקבל רכב טויוטה".

"קיבלת", אמר הדג. "מה המשאלה השנייה?"

"המשאלה השנייה שלי היא לקבל עוד טויוטה".

הדג כמעט התחיל למצמץ מרוב תימהון. "עוד טויוטה? בבקשה, קיבלת. ומה המשאלה האחרונה?"

הדייג לא היסס כלל. "אני רוצה, בבקשה, רכב טויוטה נוסף..."

"קיבלת", אישר הדג, "אבל אתה מוכן לספר לי, בשביל מה אתה צריך שלושה רכבי טויוטה?"

"ודאי", ענה הדייג, "עכשיו אני אוכל למכור את שלושתם, ולקנות מרצדס חדשה..."

הדייג הזה סתם בזבז שתי משאלות, נכון?

אילו היינו במקומו, היינו מבקשים במשאלה הראשונה שלושה רכבי טויוטה או מרצדס, או שהיינו מבקשים שני מיליון דולר, וקונים לעצמנו מה שנרצה, בלי טובות...

בעצם, גם הדייג הזה היה, מן הסתם, יותר מחושבן ויותר יעיל, לולא היתה הצעת המשאלות נוחתת עליו במפתיע, ללא הכנה מראש. אם היה לו יותר זמן לחשוב, אולי הוא היה מרוויח יותר.

בני האדם נוטים להיות חכמים, כשהם מחווים דעתם במבט מהצד, או לאחר מעשה.

כאשר אנחנו פועלים באופן מידי, מתוך התלהמות או בשל דחף רגשי - לא תמיד אנחנו פועלים באופן מיטבי.

חשיבה שכלית ושקולה, ללא התלהמות, יכולה להועיל הרבה בחיים.

הליכות עולם

בדיקת פירות ט"ו בשבט

- ⊗ **אגוזי מלך ואגוזי פקאן** - יש לבדוק אם מכורסמים ואם מצויים חרקים, 'קורי משי' דביקים או פרורים רבים.
- ⊗ **חרוב** - בחזקת נגוע. לשבור לחתיכות של 2 ס"מ ולבדוק היטב בפנים.
- ⊗ **משמש מיובש** - אם חצוי: להשרות מספר דקות במים פושרים, לשטוף ולבדוק משני הצדדים כנגד מקור אור. אם סגור: לפתוח ולבדוק כנגד האור משני הצדדים (נקודות אדומות, חומות או שחורות על קליפת המשמש אינן כנימות).
- ⊗ **ערמונים** - לפתוח לבדוק אחד אחד (אפשר גם אחרי קלייתם או בישולם).
- ⊗ **שזיף** - בדרך כלל נקי.
- ⊗ לשטוף מבחוץ, לחצות מספר שזיפים, להוציא את הגלעין ולבדוק בפנים. או לשטוף בפנים תוך שפשוף באצבעות.
- ⊗ **תות שדה** - רצוי לקנות פרי מטיב מעולה.
- ⊗ חותכים בסכין את העלה הירוק עם מעט מהפרי הנוגע בו, וכן מקומות מקופלים, רכים וסדוקים. חוצים את הפרי, משרים במי ניקוי כ-3 דקות, שוטפים היטב כל כמה יחידות תחת זרם מים חזק. חוזרים על הפעולה שלוש פעמים, ולאחר מכן שוחנים או מבשלים אותם.
- ⊗ אופן אחר במקום לטחון: לאחר הניקוי הנ"ל לקלף שכבה דקה מהתות.
- ⊗ **תמר לח** - בחזקת נקי.
- ⊗ **תמר יבש** - לחצות, להוציא את הגלעין ולבדוק היטב את שני החצאים משני צידיהם כנגד האור. צללית כהה עלולה להיות תולעת. פרורים כהים באזור הגרעין הם סימן להמצאות תולעת.
- ⊗ **תאנה** - נגועה מאד. קשה להבחין בתולעים כי הן דומות מאד לנימי הפרי.

(בדיקת המזון כהלכה)

שכינה ביניהם | הרב נחום דיאמנט

בעיות...

עד לפני עשרים וחמש שנים, המושג "פסיכולוגיה", ומי מדבר על פסיכיאטריה, היה מחוץ לתחום. פעם היינו אמונים על התמודדות, הנוצר שלנו לא אמון על התמודדות כלל, וממילא כאשר מגיע הזמן להתמודד הוא מתמוטט, כי לא הרגלנו אותו.

אנו גדלנו בדור של - אין. לא היה כלום. אינני זוכר שקבלתי אי פעם בחיי בגד חדש. גם סוכריה לא היתה, פעם אחת קרה שעשיתי מעשה טוב וקיבלתי סוכריה. היום ילד מתחיל את הבוקר עם במבה, ובכיס לוקח גם ביסלי בשביל ההפסקה... בלי זה לא מתחיל היום.

היום ילדים גדלים על יש, ולא די בכך, אנו עוד עוזרים להם ולא מאפשרים להם להתמודד במאום. אולי רק כדי לחדד את הדברים אספר עובדה שהיתה עם בן זקונים להורים עשירים מאד.

הילד צמח בצורה נוראית, הוא ניצל את הוריו באופן נורא. הוא לא למד כלום, וקיבל הכל. הוריו החליקו לו את כל הבעיות. אפילו נתנו כסף למורה כדי שיסדר לו את התעודה... הוא לא למד בישיבה ואז חשבתי 'ו' הוא הרי יילקח לצבא, ושם כבר "ישתפשף" מעט, לא יהיו לו את הפינוקים של הבית, אולי כבר יתחיל להיות בן אדם'. אך ההורים הצליחו בעזרת הכסף לשחד גם את הפקידים בצבא - הוא לא עבר טירונות, אלא קיבל איזה ג'וב כך שהיה בבית יותר מאשר בצבא, בקיצור הוא עשה כלום. כשסיים את השירות המקוצר שלו בגיל עשרים, ההורים החליטו לחתן אותו. תמהתי: "לחתן אותו?! הוא ילד שעוד לא עבר את גיל שתיים עשרה", אבל ההורים רצו לראות נחת, ועם כסף משיגים אפילו כלה... חגגו את הנישואין ופתחו לו איזשהו מפעל. כמובן שהבחורצ"ק ירד מדחי אל דחי. תוך שנה היה הבית שלו כואב ומכאיב לסובבים. לצער רעייתי, תוך שנה היה קשה לה להתגרש כיון שנולדו להם תאומים. הוא סגר מפעל ופתח מפעל אחר, כאשר האבא כמובן, מימן לו את המפעל השני על מגש של כסף תרתי משמע, וכך התנהלו הענינים במשך שבע שנים - הוא פתח וסגר, פשט רגל ופתח. אמרתי להורים שוב ושוב: "סליחה על הביטוי, אבל תנו לו לקחת אחריות, תניחו לו שיתמודד, לעולם הוא לא יהיה בן אדם. תבינו, בדברים הכי פשוטים הוא לא יכול להתקדם. אינו מוכן לקום בבוקר, הוא מתרומם מהמיטה בשעה אחת עשרה ושתיים עשרה, כי מה בוער לו, מקסימום הוא יפשוט את הרגל, אבא יפתח לו מפעל חדש", אך לא הועילו דרשותי. הם היו נאנחים ואומרים "מה זאת אומרת, אם אנחנו לא נעזור לו אז מה יהיה, הוא הרי יפול לגמרי", הם טעו כי דווקא מכך אולי תצמח ישועתו. אך כיון שלחנך ילדים אני אולי יודע, אבל לחנך מבוגרים אני בוודאי לא יודע, לא הצלחתי.

עד שיום אחד האבא פשט רגל אבל בצורה קשה מאד, המצב אילץ אותו לברוח מארץ, הבן נשאר עם שוקת שבורה; והתעורר. החל להתמודד.

כיום הוא כבר סוגר את השנה השלוש-עשרה באותו בית מסחר בלי להחליף מצבים ומקומות השקעה, כי הוא היה חייב להתמודד.

אנחנו הורסים את הילדים שלנו כשאנחנו מרגילים אותם לחיים קלים.

הם מגיעים לגיל בגרות, ובגיל הזה לפני ואחרי קיימים התמודדות והם לא מורגלים לכך. ברחוב לא צריך להתמודד, ברחוב אתה מקבל בהתחלה - לפחות בתחילת האבדון - הכל על מגש של כסף, והם מגיעים לשם לא מוכנים!

התפקיד שלנו זה לתת להם את הכלים לעבור את החיים בשלום. וזה יקרה רק עם חיכוך באתגר! ונסיים במשפט חכם: לפנק - זה לתת לילד מה שהוא רוצה. לאהוב - זה לתת לילד מה שהוא צריך.

דו"ח על ההיגיון והאמונה
לאלה הרג כוסייהם.